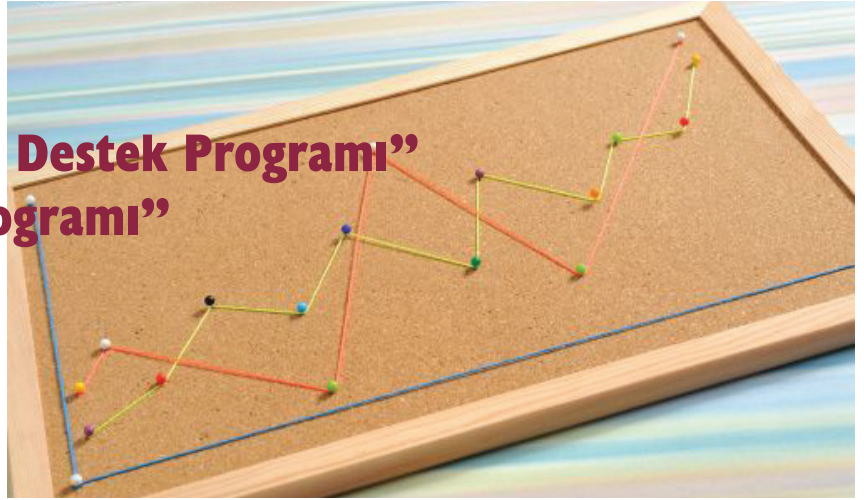

İZKA ve 2011 yılı “Doğrudan Faaliyet Destek Programı” ve “Mali Destek Programı” Projeleri

Elk. Müh. Talat Canpolat
talat.canpolat@emo.org.tr

Geçen yıl Temmuz ayında şube bültenimizde “Kalkınma Ajansları ve İzmir Kalkınma Ajansı İZKA” başlıklı bir yazı ile ülkemizde Avrupa Birliği süreci ile birlikte yaşanmaya başlanan yeni düzenlemeler, yeni kavramlar çerçevesinde kurgulanan Kalkınma Ajansı ve özelinde İzmir Kalkınma Ajansı’nı (İZKA) anlatmıştık. Yine o yazımızla ülkemizde kurulan ve kurulması düşünülen Kalkınma Ajanslarının yerleri, sayıları, dayandığı kanun ve yönetmelikleri de vererek bilgilerimizi paylaşmıştık.

Yazımızda, kalkınma ajanslarının işleyiş yapısı ve kendi değerlendirme kriterleri içerisinde destek verdiği projeler ve mevzuat hakkında eleştirel görüşümüzü de aktarmıştık. Üzerinden bir yıl geçmiş olsa da, yeni projelere aktarılan parasal büyüklüklerin hangi ölçütlerle, kimlere aktarıldığı noktasında kamuoyunda yürüyen tartışmalara katılmayı, kendi görüşlerimizi sunmayı gerekli gördük.

Geçtiğimiz yıldan bu güne yaşanan kentsel kalkınma sürecine katkı olarak değerlendirilebilecek en önemli gelişme İZMİR BÖLGE PLANI’nın (2010-2013) yayınlanmış olmasıdır. Kalkınma ajanslarının en önemli çalışmalarından biri olarak görülen ve çalışma programı niteliğinde referans belge olma

niteliğindeki Bölge Planı ülkemizde bir ilk olarak İzmir’de yayınlandı. İzmir Kalkınma Ajansı’nın yönlendirdiği çalışmaya ulusal olarak tüm Bakanlıklar, yerelde 30 ilçeyle ve konuyla ilgisi olan, olabilecek tüm kamu kuruluşlarla son hali verilmiştir. Siyasal iktidarla uyum içerisinde olan, “sivil toplum kuruluşları” ve meslek odaları, derneklerle de koordine edilerek olgunlaştırılan çalışma da sorun çıkaracak (!), bilimin ışığında, ülke gerçeklerinin değerlendirildiği eleştirel bir bakış açısıyla konuyu değerlendiren kurum ve kuruluşların görüş ve değerlendirmelerine gerek duyulmamıştır. İzmir Bölge Planı, İZKA denetimi ve yönetimi altında çalışılmış, İZKA’nın bağlı olduğu DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) üzerinden, tüm bakanlıklar ve ulusal ölçekteki 35 kurum/kuruluşla koordine edilerek son hali verilmiş ve yapılan son değerlendirme ile sonlandırılmıştır. “Koruyarak Gelişen, Üretirken Büyüyen, Yenilikçi İzmir” sloganı ile kamuoyunun önüne konulmuştur. Planın detaylarına girmeden şunu belirtmekte yarar var ki; bu yıl ve bu yıldan sonra İZKA’ya destek talepli sunulacak tüm projelerde İzmir Bölge Planı ve hedeflerine uyum aranacaktır. Bu anlayışın dışındaki hiçbir proje destek kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Bu plan çerçevesinde öncelikli

olarak değerlendirilen beş sektör şöyle sıralanmıştır;

- İleri teknolojiye dayalı sanayiler,
- Yenilenebilir enerji,
- Turizm,
- Lojistik,
- Tarım ve tarıma dayalı sanayiler- gıda ve içecek sanayi/giyim,

Bunların yanı sıra İzmir Bölge Planı ile sosyal gelişim süreçlerinde, markalaşmış kent kavramı anlamında da hedefler konulduğu görülmektedir.

Örgütlenme yapısında ve çalışma gruplarında değişikliğin ve/veya bir yenilenmenin görülmediği İzmir Kalkınma Ajansı İZKA bu yılki proje destek programında iki konuya odaklanarak projelerin seçilmesi süreci çalışmalarını tamamlamıştır. 2011 yılında verilmek üzere karşılıksız mali destek kapsamında “Doğrudan Faaliyet Destek Programı”na 880.000,00 TL’nin, uygun görülen (!) ve uygulama süresi üç ayı geçmeyen projelere en az 19.000,00 TL, en çok 76.000,00 TL olarak aktarılmasına başlanmıştır. İZKA 2010 Yılı “Mali Destek Programları” çerçevesinde uygun görülen (!) projelerle de sözleşme imzalama işlemleri tamamlanmıştır. Bu yıl iki konu üzerinde kurgulanan projeleri değerlendiren İZKA “Kırsalda Ekonomik Çeşitlilik” konusunda 46 projeye ve “Turizmde

Rekabet Edebilirlik ve Yenilik” konusunda 15 projeye “Mali Destek Programları” ile destek vermeye karar vermiştir. **Destek verilen tüm turizm projelerinin en belirgin özelliği tamamının özel sektöre verilmiş olmasıdır**, oysa yerel örgütlenmelerin, belediyelerin turizm konusunda yapmak istedikleri, bölgelerindeki turizm planlaması ve yatırımlarına kaynak aradıkları düşünülürse bu konuda belirgin bir eksiklik göze çarpmaktadır. Bilgiye ulaşmaktaki güçlük nedeniyle belediyelerin böylesi bir kaynak için başvuru yapıp yapmadıkları da bilinmezlerden biridir. “Kırsalda Ekonomik Çeşitlilik” konusunda destek verilen 46 projenin 19’u özel sektöre, 4’ü kamu kuruluşu niteliğindeki kurumlara, 10’u tarım

kooperatifine, 3’ü vakıf niteliğindeki kurumlara, 5’i köy muhtarlıklarına ve kalan 5 adeti de köye hizmet götürme birliklerine verilmiştir. Projelerin içerik olarak dağılımındaki yapı incelendiğinde belirgin bir konuya odaklanma görülmeyip, farklı konu ve hedeflere yönelik projelerin desteklendiği saptanmıştır.

İZKA’nın bu mali destek programlarında gerek “Doğrudan Faaliyet Destek Programı”, gerekse “Mali Destek Programı” çerçevesinde ulaşılamadık/ulaşılamayan bir bilgi olarak, kabul edilen projelere verilen mali desteğin **boyutunun bilinmemesi, destek alan kurumların ve özellikle birkaç defa destek almış kurum/kuruluşların hangi gerekçelerle bu desteği birkaç kez alabildiğinin**

açıklanmamış olması yanıtlanması gereken soru olarak durmaktadır. TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası olarak, İZKA’nın yapısında ve işleyişinde herhangi bir şekilde yer almamakla birlikte, önemseydiğimiz bir konu olması nedeniyle bu açıklamaların kamuoyu ile paylaşılmasını, bu bilgilerin erişilebilir olmasını istiyoruz.

İzmir basınında, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda tartışılan bir konu olması nedeniyle **bu bilinmezliğin, bilgi saklanması ivedi olarak aydınlığa kavuşturulması, proje seçimlerinde nelerin gözetildiği, hangi kurum/kuruluşun hangi projesine ne gerekçelerle, ne kadar mali destek verildiği kamuoyu ile paylaşılması bir zorunluluktur**, en azından Bilgi Edinme Yasası gereği İZKA’ya bu anlamda yapılan başvurulara doğru ve açıklayıcı yanıt verilmelidir.

EMO olarak genelde Kalkınma Ajansları, özelinde İZKA konusundaki görüş ve değerlendirmelerimiz daha önce paylaştığımız için yinelemek gereğini duymuyoruz ama **özette kurgusunda ve hedeflerinde, yerel olduğu söylenirken tamamen merkezi otoritenin emrinde olan Kalkınma Ajanslarının kaynak aktarımı noktasında siyasal iktidarın bir arac/enstrümanı olduğunu düşünüyoruz.** Bu anlamda da yapılanları ve yaşananları olumsuzlamak noktasından çok uzakta olup, kamu adına eleştirel duruşumuzu her zaman ve her zeminde koruyacağız.

Feramuz Şahin’i Yitirdik

Odamız 11581 sicil no’lu üyemiz Feramuz Şahin 30 Mayıs 2011 tarihinde aramızdan ayrıldı.

1953 Gaziantep doğumlu Feramuz Şahin; Gazi Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü’nden 1983 yılında mezun olmuştu. Üyemizin ailesine ve meslektaşlarımıza başsağlığı dileriz.